

TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00016

A helyi identitás és kohézió erősítése Szentesen
(Magyartés, magyartési tanyák, Zalota, Mentettrét, Felsőrért,
Kajánújfalu, Lapistó)

A KÖZÖSSÉGI INTERJÚK
EREDMÉNYEINEK
ÖSSZEFOGLALÁSA

---

1. A projekt rövid bemutatása

Projektünk egy közösségfejlesztő, közösségépítő program, mellyel elsősorban Szentes falusias beépítésű külterületein: Magyartésen, a magyartési tanyákon, Mentettréten, Zalotán, Felsőréten, Kajánújfaluban és Lapistón élőknek próbáljuk az elkövetkezendő időszakban képessé tenni arra, hogy a saját kis közösségükben programokat, családi hangulatú délutánokat, tudjanak megvalósítani. Közös célok mentén tudjanak gondolkodni és tevékenykedni, annak érdekében, hogy lakókörnyezetük, lakóközösségük élhetőbbé váljon, és helyben hozzá tudjanak jutni a saját igényeiknek megfelelő kulturális és szabadidős programokhoz.

Ezek a szegregált településrészek a várostól 10-15 km távolságra helyezkednek el, egymástól való távolságuk akár 20-25 km is lehet. Falusias, tanyásias jellegük miatt azonban sok mindenben hasonlítanak egymásra, hasonló problémákkal küzdenek az emberek. Infrastrukturális szempontból nagyon el van maradva minden a projektben részt vevő településrész. Több célterületen jelenleg nem áll rendelkezésre olyan helyiség, épület vagy intézmény sem, ahol kulturális programokat lehetne lebonyolítani. Van olyan településrész, ahol bolt sem található, általánosságban elmondható, hogy nincs helyben iskola, óvoda, posta, szórakozási, kulturálódási lehetőség, kábel tv, megfelelő minőségű internet, ezek a területek nincsenek csatornázva, nincs bevezetve a gáz sem, ezért a az itt élők komfortérzete jelentősen elmarad a Szentesen élőkétől. Minden egészségügyi és szociális szolgáltatásért Szentesre kell beutazni a lakosságnak.

Azért tűztük ki mégis ezeket a területeket a projekt célterületeinek, mert az itt élő lakosságnak folyamatosan igénye mutatkozik arra vonatkozóan, hogy kulturális és szabadidős programok, családi programok megvalósításra kerüljenek a településrészen, és képesnek is érzik magukat ennek érdekében tenni, összefogni. Így a projekt segítségével, iránymutatásával, a helyi erőforrások képességeinek, készségeinek fejlesztésével a későbbiek folyamán képessé válnak a helyi igényeknek megfelelő programok, rendezvények megvalósítására.

2. Az interjúk készítői

Az interjúk nagy részét mi, a projekt szakmai vezetője, Lévainé Bódi Szilvia és közösségfejlesztő munkatársam, Vidovicsné Molnár Zsuzsanna végeztük. Az interjú alanyok között is akadtak lelkes segítők, akik további interjúkat készítettek olyan lakosokkal, akikről ők úgy ítélték meg, hogy fontos volna meghallgatni vagy amiatt, mert eddig lelkesen próbáltak valamilyen módon tenni a közösségért, vagy amiatt, mert sok éves tapasztalat áll a hátuk mögött és úgy gondolták, hogy tudásukkal, bölcsességükkel, az itt élő lakosok ismeretének birtokába sokban hozzá tudnak járulni a további célok, közösségfejlesztő tevékenységek meghatározásában, elindításában. Ezúton is köszönjük nekik aktív részvételüket, segítségüket!

3. Az interjúk statisztikai elemzése

A célterületen élő lakosság száma 588 fő, nemi megoszlást tekintve kicsivel több a férfi, mint a nő. A projekt kapcsán megkérdezettek számát tekintve viszont az interjú alanyok kétharmada nő. Interjút összesen 30 fővel készítettünk, 18 nővel és 12 férfivel beszélgettünk. Az első interjú elkészítése során azokat az embereket kerestük meg, akik a projekt megnyitását követően hangot adtak igényeiknek, problémáiknak, és jelezték, hogy aktívan szeretnék kivenni a részüket a közösségfejlesztő tevékenységekből, ezeknek az embereknek a nagy része nő volt, a későbbiek során pedig azokat a lakosokat kerestük fel, akiket a korábbi interjú alanyok javasoltak a számunkra, feltételezhetően ebből adódik a nemi arányok eltérése.

Korosztályi megoszlás következőképpen alakult a 30 fő tekintetében:

- 18-30 év közötti 9 fő
- 31-50 év közötti 11 fő
- 51-65 év közötti 5 fő
- 65 év fölötti 5 fő

A korösszetétel megítélésünk szerint elég kedvezően alakult, és így a projekt szempontjából minden korosztályt érintő kérdést, igényt, célt, problémakört fel tudtunk térképezni, melyek kapcsán megfelelő cselekvési tervet tudunk összeállítani.

A területi megoszlás alapján 23 fő Magyar térsen, vagy az azt körülvevő tanyavilágon, és Mentettréten él, 6 fő Lapistón és 1 fő Kajánújfaluban él. Ami főként abból adódik, hogy Magyar térsnek van jelentősebb önálló korábbi próbálkozása a saját közössége építésében, valamint Kajánújfaluban jelenleg nem nagyon nyitottak az ott lakók.

4. A közösségi interjúk készítésének módja, körülményei

A közösségi interjúk Magyar térsen a művelődési házban, az interjú alanyok otthonában, vagy egyéb előre egyeztetett helyszíneken, sok esetben a megfelelő intézmény vagy épület hiánya miatt buszmelegállóban, vagy közterületen nyugodt környezetben zajlottak. Ezeken a területeken élő lakosok nem nagyon szeretik beengedni az otthonukba a számukra idegen, vagy kevésbé ismert embereket, de talán még azokat sem, akiket ismernek, ezért ezt nem is erőltettük. Igyekeztünk úgy alakítani a körülményeket, időpontot, hogy nyugodtan tudjunk beszélgetni, amikor nem sürget bennünket az idő és nincsenek más zavaró tényezők sem. A tervezetthez képest sokkal több időt kellett fordítani egy-egy interjú alanyra, szinte minden esetben panaszkodtak az emberek, meséltek arról, hogy korábban mennyivel könnyebb volt és mennyivel jobb, mert akkor még volt iskola, bolt, orvosi ellátás helyben, voltak rendezvények, melyeket nagyon hiányolnak. Fontos volt meghallhatni ezeket a

problémákat, mert ebből nagymértékben körvonalazódott egy igény, ami korábban természetes volt és jelenleg nincs, de szükséges volna, amire építeni tudunk, amiből ki tudunk indulni egy cselekvési terv elkészítésénél. Az interjúk elkészítésébe már helyi lakosokat, önkénteseket is be tudunk vonni.

5. A közösségi interjúk tapasztalatai

A saját tapasztalataink és az önkéntes segítők tapasztalatai is azok, hogy az interjú alanyok nagyon nyitottak voltak, nagyon sok problémáról számoltak be, nagyon sok javaslatuk volt arra vonatkozóan, hogy min kellene változtatni, milyen fejlesztésekre volna szükség.

Nehézséget okozott sok esetben az interjúk során az, hogy a megkérdezettek nagy része az első kérdést követően amikor arról is megkérdeztük, hogy mi a rossz, elkanyarodott személyeskedésbe, és általában arról próbált beszélni, hogy épp kivel nincs jóban. Az interjúzás ezen szakaszán nagyon oda kellett figyelni, hogy megfelelően tegyük fel a kérdést, és próbáljuk az interjú alanyt már itt közösségi gondolkodásmódba irányítani. Azt tapasztaltuk, hogy szinte minden interjú alany beszámolt arról, hogy az itt élő lakosok nem összetartóak, és ezen nagyon jó lenne változtatni, de hiába lesz minden próbálkozás nem fog sikerülni, mert mindenki haragszik valakire valamiért és ha a haragosa ott lesz egy rendezvényen, megmozduláson, vagy aktívan részt fog vállalni ebben a tevékenységben, akkor a másik fél biztos nem teszi. Ennek kapcsán kicsit próbáltunk mögé látni ennek a problémának és az derült ki a számunkra, hogy amikor volt a településrészeken bolt, iskola, művelődési ház, vagy posta, ahol akár napi szinten, de legalábbis rendszeresen találkoztak az emberek, és volt sok esetben egy tanító, aki a gyerekek aktív bevonásával próbált helyi rendezvényeket, (farsang, télapó ünnepség, szüreti bál) megvalósítani, akkor az itt élő lakosok sokkal nyitottabbak, érzékenyebbek voltak egymás megsegítésére is.

Mivel az érintett településrészekben 15-20 éve megszűntek ezek a lehetőségek, nem voltak közösségi összejövetelek, a lakosok nagy rész csak a helyi buszjáraton, vagy még ott sem találkozók, így az itt élők befelé fordultak, nem törődnek a másik problémájával, azzal meg végképp nem, hogy közösséget építsenek. A fenti problémák a fiatalabb korosztálynak tűntek fel először és ők voltak azok, akik több próbálkozást tettek már ennek a megváltoztatására és jól látták azt, hogy ebben kulcs szerepe van a közösségi programok elindításának, mert így lehet a lakosokat közelebb hozni egymáshoz.

6. Az interjúalanyok válaszai az interjú fő kérdéseire vonatkozóan.

Mit jelent számára itt élni? Mi a jó az itteni életben?

Szinten minden interjúalany azt válaszolta, hogy a nyugalom ami a lakókörnyezetében megtalálható, az pótolhatatlan. A természet közelsége nagyon fontos a számukra. A természetes és az épített környezeti értékek közül kiemelték a bökényi duzzasztóz, a fahidat, a Körös, Tisza, Kurca közelségét. A gyermekes családok úgy ítélik meg, hogy a kisgyermeknek ezek a területek tökéletes gyermekkor tudnak biztosítani, mivel sok háznál találkozhatnak házi állatokkal, játszhatnak akár kint az utcán a többi gyermekkel. A szomszédok odafigyelnek egymás gyermekeire, mert ismerik őket. Sokan fontosnak tartják a régi értékek, tudás átadását, pl mezőgazdaság terén, ami ezeken a településrészekben megoldható, hisz gazdálkodhatnak.

További válaszok:

- Szeretek itt élni, mert hazajövök a stresszes munkából és itt le tudok lassulni, ki tudom kapcsolni a negatív gondolataimat és megnyugszok
- Szerintem itt tovább maradunk egészségesek, mert azt esszük, amit a saját kertünkben megtermelünk
- Rendszeresen tudok horgászni, közel van a Körös és a Kurca
- Nagyon jó az ártézi víz
- Naponta látok őzeket, gólyákat, egerésző ölyveket, amiket a városban nem látnék
- Látom a csillagos eget, ha este kinézek az égboltra és hallgatom a tücskök ciripelését
- Nincs bűnözés
- A szüleim és a nagyszüleim is itt éltek, ide kötődöm, itt nőttem fel és boldog gyermekkorom volt, ilyen szeretnék nyújtani a saját gyermekeimnek is
- Egyszerűen csak jó itt és kész, még akkor is ha lemondással jár, nem költöznék el.
- Itt tudok állatokat tartani és kertészkedni
- Minden nap megjelennek a rendőrök, biztonságban érzem magam
- Számíthatok a szomszédaimra, ha bajban vagyok segítenek
- Jókat lehet túrázni, biciklizni
- Itt fészkel a fekete gólya

Mi a rossz?

A legelső, amit válaszolt mindenki, kivétel nélkül az az volt, hogy az „út”. ami nem meglepő, hogy szinte minden településrészen kátyúsak az utak. A következő, ami szintén egyformán jelentkezett az az, hogy nincs az emberek között összetartás, ahelyett, hogy segítenék egymást, inkább egymás háta mögött kibeszélik a másikat. Sok panasz érkezett arra vonatkozóan, hogy helyben nem lehet semmit sem megkapni, mindenért a városba kell utazni és a tömegközlekedés is ritka, nincs bolt, orvos, iskola, óvoda.

További válaszok:

- A kommunális hulladék elszállítása nem működik mindenhol megfelelően, a szemétdíj visszaigényléséért fél napot kell a városban tölteni
- Sok ház és környéke nagyon kupis, azért, mert külterületen élünk mindenki környezetének rendezettnek kellene lenni
- A szomszéd birkája lelegeli a kukoricámat, hiába dolgozok, ő akkor is szabadon engedí őket legelni
- Elmennek a fiatalok, mert itt semmihez sem jutnak hozzá
- Nincs kocsma
- Nem jó az internet
- Nincs aszfaltozott út
- Nincs közvilágítás
- A gyerekek nem tudnak hol játszani
- Megszüntették a tábort, amikor az működött legalább volt élet a faluban
- Nincs munkalehetőség helyben, mindenkinek el kell utaznia, ami nagyon fárasztó, a sokszor a gyerekeknek is a korai busszal kell bemenni óvodába, iskolába, sajnálom szegényeket
- A város magunkra hagyott minket, csak teher vagyunk a számukra
- Itt mindenki antiszociális, magamat is beleértve
- nem érnek semmit a házak, pedig nekem is annyiba kerül egy ablak, mint annak, aki a városban újítja fel a házát.
- ide már csak azok költöznek, akik szegények
- szabadon rohangálnak a kutyák
- a gyerekek este bicikliznek és emiatt ugatnak a kutyák, én meg nem tudok aludni
- az ivóvíz, mióta megcsinálták a rendszert, ihatatlan
- Nincs egy pad egy park, vagy egy játszótéri eszköz, ahova ki tudnánk menni az itt lakókkal
- nincs gázfűtés, hideg házba térek haza munka után és neki kell állni begyújtani

- nagy az átmenő forgalom a falun, balesetveszélyes, mert a kamionok is gyorsan mennek, a rendőrök nem ellenőrzik megfelelően,

Min változtatna és hogyan?

A válaszok:

- Turisztikai szempontból fejleszteném a települést, táboroztatásokkal, horgászati lehetőségekkel, azt nem tudom, hogy hogyan
- Virágokat ültetnék, szívesen nevelek palántákat
- Olvasókört szerveznék és olvasnék a gyerekeknek, megnyitnám a régi könyvtárat, ahol jelenleg is rengeteg könyv van
- Szívesen megtanítok bárkit kosarat fonni, fontosnak tartom a régi mesterségek megtartását
- Lecserélném a lakosokat olyanokra, akik pozitívan gondolkoznak
- Újra kellene nyitni a tábort
- Megcsináltatnám az utat, ha kell aláírást gyűjtök
- Padok kellenének a parkba, Lámpa kellene a játszótérre
- Játszóter kellene a gyerekeknek, pár eszközzel és paddal, ahova az idősebbek is szívesen kiülnének beszélgetni
- Hirdető táblákra lenne szükség
- Jó lenne régi képekből kiállítást szervezni, én szívesen odaadom a sajátomat lemásolni
- A gyerekeknek kellenének programok, főleg nyáron, pl: kézműveskedés, valakinek foglalkozni kellene velük
- Megóvnám a bökényi duzzasztót, mert teljesen tönkre megy, szólni kellene valakinek
- Az utak menti bokrokat rendszeresen nyesni kellene, mert nagyon belógnak
- Jó lenne, ha itt is hozzájutnának az emberek az ingyen ebédhez

- gyerekorvost visszahoznám, legalább hetente egyszer, ne kelljen azokat a kicsi gyerekeket becipelni tanácsadásra esőben, hidegbe, akinek nincs autója
- Lakossági fórumok kellenének, ahol tájékoztatnak bennünket minden változásról
- Szüreti bál kellene, olyan jó volt régen, amikor volt, jó lenne, ha valaki megszervezné
- Tanítsuk meg a gyerekeket száraztészta készíteni, én segítek benne
- Jó lenne egy mozgó bolt
- Több közösségi program kellene, de olyan, amit mi szeretnénk
- Jó lenne, ha meghallgatnák a mi véleményünket is, azokban a kérdésekben, amelyek minket érintenek, és nem úgy döntenének a fejünk felett
- jó lenne a régi könyvtárat újra megnyitni
- bicikli túrákat szerveznék
- torna klubot indítanék
- kulturális és szabadidős programokra volna szükség
- a játszótéri eszközöket kellene karban tartani
- csökkenteni kellene az átmenő forgalmat, vagy valamilyen módon ellenőrizni, szabályozni azt, akár rendőri jelenléttel, vagy forgalom lassító táblákkal, vagy fix traffipaxal
- szűrőprogramokat kellene szervezni, mozgó buszokkal

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Többen azt mondták, hogy a problémák nagy részét próbálták már jelezni az illetékesek felé, de érdemben nem történt változás. Voltak olyanok, akik konkrét ötletekkel rukkoltak elő, mint pl: a virágok ültetése és ehhez felajánlotta, hogy megneveli a virágpalántákat. Hasonlóan, többen mondták, hogy szívesen részt vennének a játszótéri eszközök lefestésében, a homokozó felásásában, volt, aki torna klubot tartana, úgy, hogy felajánlaná hozzá a régi tv-jét és cd lemezeit, mert úgy gondolja,

hogy a mozgás is jobb, ha közösen végzik. A beszélgetések során, szinte mindenkinél körvonalazódott az, hogy közösen könnyebb elérni a célokat, ezért úgy fogalmaztak, hogy egy közös cél elérésért szívesen tevékenykednek, vagy adnak tanácsot, eszközt.

Nagyon jó dolog, hogy az idősebbek fontosnak tartják azt, hogy a tudásukat átadják a fiataloknak, felajánlották, hogy megtanítták a kosárfonást, vagy a száraztészta készítést. Pozitívum, hogy szeretnék a lakókörnyezetüket szépíteni, szeretnék újra hasznosítani, valamint nagyon sokakat érdekelne a települése történelme, hagyományai, és ennek érdekében kutató munkát is végeznének.

Eredmények:

Kialakult egy helyi központi mag az interjúk készítése során, akiket képessé tettünk már interjúk készítésére, akik a továbbiakban aktívan szeretnének részt venni a közösség építésében. Emellett körvonalazódik egy szélesebb kör, akik jelenleg érdeklődve szemlélik a közösségfejlesztés folyamatát, de jelezték már részvételi szándékukat, vagy ötleteikkel járulnak hozzá a további lépésekhez, tervekhez.

Körvonalazódott számunkra egy-egy főbb támpont, váz a helyi igényekkel, problémákkal kapcsolatosan, amikre összpontosítanunk kell a közösségi beszélgetések, felmérések és a cselekvési terv kialakítása során.

Egyenlőre azt tapasztaljuk, hogy lelkesen várják a folytatást, szívesen ötletelnek, tervezgetnek, vannak, akik már azonnal szeretnének belevágni és megvalósítani egy-egy tevékenységbe, ennek eredményeképpen már volt közös szemétszedés, szalonnasütő hely létesítése és közös szalonnasütés, melyen sokan részt vettek és megosztották egymással a gondolataikat, ötleteiket.

**Köszönjük, hogy válaszaikkal hozzájárultak a további
közösségfejlesztő lépések eléréséhez.**

Az interjúztatást koordinálta és az összeállítást készítette:

Lévainé Bódi Szilvia
szakmai vezető

Vidovicsné Molnár Zsuzsanna
közösségfejlesztő

Kelt: Szentes, 2018. 07. 14.